

Euroopa Liidu
Nõukogu

Brüssel, 29. märts 2022
(OR. en)

6607/22

LIMITE

CORLX 172
CFSP/PESC 251
CONOP 9
CODUN 2
ATO 11

SEADUSANDLIKUD AKTID JA MUUD DOKUMENDID

Teema: NÕUKOGU OTSUS, millega edendatakse massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustikku

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/...,

...

millega edendatakse massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustikku

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artikli 28 lõiget 1 ja artikli 31 lõiget 1,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ülemkogu võttis 12. detsembril 2003 vastu massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegia (edaspidi „massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegia“), mille III peatükis on esitatud loetelu meetmetest, mida on vaja võtta nii liidus kui ka kolmandates riikides massihävitusrelvade leviku vastu võitlemiseks.
- (2) Liit rakendab massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegiat aktiivselt ja viib ellu selle III peatükis loetletud meetmeid, näiteks arendades vajalikke struktuure liidus.
- (3) Nõukogu võttis 8. detsembril 2008. aastal vastu järeldused ja dokumendi pealkirjaga „Euroopa Liidu uued tegevussuunad massihävitusrelvade ja nende kandesüsteemide leviku vastases võitluses“ (edaspidi „uued tegevussuunad“), milles sätestatakse, et massihävitusrelvade levik on jätkuvalt üks suuremaid julgeolekuprobleeme ning massihävitusrelvade leviku tõkestamise poliitika on ühise välis- ja julgeolekupoliitika (ÜVJP) oluline osa.
- (4) Uutes tegevussuundades kutsub nõukogu pädevaid nõukogu koosseise ja organeid, komisjoni, teisi institutsioone ja liikmesriike üles võtma nimetatud dokumendi kohaseid konkreetseid järelmeetmeid.

- (5) Uutes tegevussuundades rõhutab nõukogu, et massihävitusrelvade leviku tõkestamiseks võetavate liidu meetmete jaoks võiks olla kasulik toetus, mida annab massihävitusrelvade leviku tõkestamise alal tegutsev valitsusväline võrgustik, kuhu kuuluvad liidu strateegilistele valdkondadele spetsialiseerunud välispoliitika instituudid ja uurimiskeskused, kes kasutavad ära juba olemas olevaid kasulikke võrgustikke. Sellist võrgustikku saaks laiendada, et see hõlmaks institutsioone kolmandates riikides.
- (6) Nõukogu võttis 19. novembril 2018 vastu ebaseaduslike tulirelvade ning väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona vastast võitlust käsitleva ELi strateegia „Relvade turvalisuse tagamine, kodanike kaitsmine“ (edaspidi „ELi väike- ja kergrelvade strateegia“). ELi väike- ja kergrelvade strateegia asendas 2005. aastal vastu võetud ELi strateegia väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseadusliku hankimise ja salakaubaveo vastaseks võitluseks. Ebaseaduslikud tulirelvad ning väike- ja kergrelvad põhjustavad jätkuvalt ebastabiilsust ja vägivalda liidus, selle lähinaabruses ja mujal maailmas. Ebaseaduslikud väikerelvad õhutavad relvavägivalda ja organiseeritud kuritegevust, samuti ülemaailmset terrorismi ja konflikte ning pidurdavad kestlikku arengut ja kriisiohjepüüdlusi. Need destabiliseerivad terveid piirkondi, riike ja nende ühiskondi ning muudavad tõsisemateks terrorirünnakute tagajärjed. Seetõttu on nõukogu võtnud kohustuse ennetada ja tõkestada väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona ebaseaduslikku kaubandust ning propageerida seoses nende seadusliku kaubandusega vastutustundlikku käitumist. ELi väike- ja kergrelvade strateegias võetakse arvesse muutunud julgeolekukonteksti, sealhulgas liidu sisest terrorismiohtu ning arenguid väike- ja kergrelvade ehituses ja tehnoloogias, mis mõjutab valitsuste võimekust kõnealuse ohuga tegeleda. Samuti võetakse selles arvesse 2016. aasta üldise välis- ja julgeolekupoliitika strateegia juhtpõhimõtteid.

- (7) Nõukogu võttis 26. juulil 2010 vastu otsuse 2010/430/ÜVJP,¹ millega loodi massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustik ja milles sätestati, et selle otsuse tehnilist rakendamist teostab massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi konsortsium (edaspidi „konsortsium“).
- (8) Konsortsiumi valimine ainsaks toetusesaajaks on käesoleval juhul põhjendatud, kuna liit, keda toetavad liikmesriigid, soovib jätkata viljakat koostööd massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustikuga, mis aitab luua Euroopa ühtse arusaama massihävitusrelvade leviku tõkestamisest ja desarmeerimisest, samuti aitab liidul välja töötada ja kujundada nimetatud valdkondade poliitikat ning suurendada liidu nähtavust. Konsortsiumi olemusest tulenevalt, st kuna konsortsiumi asutas liit ja ta sõltub täielikult liidu toetusest, on käesoleval juhul vajalik näha ette 100 %-line rahastamine. Konsortsiumil ei ole rahalisi omavahendeid ega seaduslikku õigust hankida muid rahalisi vahendeid. Peale selle on konsortsium loonud võrgustiku, mida juhivad kuus mõttekoda ning kuhu kuulub rohkem kui 100 mõttekoda, uurimiskeskust ja ülikoolide osakonda, ühendades peaaegu kõik liidus olemasolevad valitsusvälised eksperditeadmised massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise kohta, sealhulgas on võrgustikul üksused kõigis.

¹ Nõukogu 26. juuli 2010. aasta otsus 2010/430/ÜVJP, millega luuakse massihävitusrelvade leviku tõkestamise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustik massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise toetamiseks (ELT L 202, 4.8.2010, lk 5).

- (9) Nõukogu võttis 10. märtsil 2014 vastu otsuse 2014/129/ÜVJP,¹ millega pikendati massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustiku tegevuse edendamist ja rahalist toetamist liidu poolt kolme aasta võrra ning seati konsortsiumile ülesandeks kõnealuse otsuse tehniline rakendamine.
- (10) Nõukogu võttis 3. aprillil 2017 vastu otsuse (ÜVJP) 2017/632,² millega pikendati otsuse 2014/129/ÜVJP kehtivust, et võimaldada tegevuste jätkuvat rakendamist kuni 2. juulini 2017.

¹ Nõukogu 10. märtsi 2014. aasta otsus 2014/129/ÜVJP, millega edendatakse massihävitusrelvade leviku tõkestamise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustikku massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise toetamiseks (ELT L 71, 12.3.2014, lk 3).

² Nõukogu 3. aprilli 2017. aasta otsus (ÜVJP) 2017/632, millega muudetakse otsust 2014/129/ÜVJP, millega edendatakse massihävitusrelvade leviku tõkestamise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustikku massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise toetamiseks (ELT L 90, 4.4.2017, lk 10.)

- (11) Nõukogu võttis 4. juulil 2017 vastu otsuse (ÜVJP) 2017/1195,¹ millega pikendati otsuse 2014/129/ÜVJP rakendamisperioodi 3. juulist kuni 31. detsembrini 2017, et oleks võimalik korraldada 2017. aastal üks olulisemaid iga-aastaseid massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise konverentse ning jätkata konsortsiumi internetiplatvormi haldamist ja ajakohastamist.
- (12) Nõukogu võttis 26. veebruaril 2018 vastu otsuse (ÜVJP) 2018/299,² millega pikendati massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustiku tegevuse edendamist ja rahalist toetamist liidu poolt kolme aasta võrra ning tehakse konsortsiumile ülesandeks kõnealuse otsuse tehniline rakendamine.

¹ Nõukogu 4. juuli 2017. aasta otsus (ÜVJP) 2017/1195, millega muudetakse otsust 2014/129/ÜVJP, millega edendatakse massihävitusrelvade leviku tõkestamise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustikku massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise toetamiseks (ELT L 172, 5.7.2017, lk 14).

² Nõukogu 26. veebruari 2018. aasta otsus (ÜVJP) 2018/299, millega edendatakse massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustikku massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise toetamiseks (ELT L 56, 28.2.2018, lk 46).

- (13) Nõukogu võttis 16. aprillil 2021 vastu otsuse (ÜVJP) 2021/648,¹ millega pikendati otsuse (ÜVJP) 2018/299 rakendamisperioodi kuni 17. maini 2022 jätkuvast COVID-19 pandeemiast tulenevate rakendamisprobleemide tõttu,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

¹ Nõukogu 16. aprilli 2021. aasta otsus (ÜVJP) 2021/648, millega muudetakse otsust (ÜVJP) 2018/299, millega edendatakse massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustikku massihävitusrelvade leviku vastase ELi strateegia rakendamise toetamiseks (ELT L 133, 20.4.2021, lk 57).

Artikkel 1

1. Tõhusa mitmepoolsuse, ennetamise ja kolmandate riikidega tehtava koostöö põhimõtetel rajanevate massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegia ning ELi väike- ja kergrelvade strateegia tõhusama rakendamise toetamiseks pikendatakse massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise valdkonnaga tegelevate sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustiku tegevuse edendamist ja toetamist, et täita järgmisi eesmärke:
 - a) soodustada poliitilist ja julgeolekualast dialoogi ning pikaajalist diskussiooni massihävitusrelvade ja nende kandesüsteemide leviku vastases võitluses võetavate meetmete üle kodanikuühiskonnas ning eelkõige ekspertide, teadlaste ja akadeemikute vahel;
 - b) anda nõukogu asjaomastes ettevalmistavates organites osalejatele võimalus konsulteerida võrgustikuga massihävitusrelvade leviku tõkestamise, desarmeerimise ja relvaekspordi kontrolliga seotud küsimustes ning võimaldada liikmesriikide esindajatel osaleda konsortsiumi koosolekutel;

- c) olla kasulikuks lähteplatvormiks massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise alastele liidu ja rahvusvahelise kogukonna meetmetele, eelkõige esitades aruandeid ja/või soovitusi liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja (edaspidi „kõrge esindaja“) esindajatele;
- d) aidata suurendada kolmandate riikide teadlikkust massihävitusrelvade leviku ja desarmeerimise alastest probleemidest ja vajadusest teha koostööd liiduga ja mitmepoolsetel foorumitel, eelkõige ÜROs, et hoida ära kogu maailmas muret tekitavate massihävitusrelvade leviku alaste programmide loomine, nende elluviimist tõkestada ning need peatada ja võimaluse korral kaotada;
- e) aidata arendada massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise alaseid eksperditeadmisi ja institutsioonilist suutlikkust liidu ja kolmandate riikide mõttekodades ja valitsustes, sealhulgas tugevdades massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise alast haridust, suurendades nooremate põlvkondade teadlikkust nendest küsimustest ning edendades selle valdkonna järgmise põlvkonna teadlaste ja praktikute, eelkõige naiste, ning loodus- ja tehnikateaduste teadlaste ja praktikute osalemist.

2. Liidu toetatavad projektid hõlmavad järgmisi konkreetseid tegevusi:

- a) vahendite tagamine selleks, et korraldada kolmandate riikide ja kodanikuühiskonnaga olulisi iga-aastaseid konverentse massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise teemal, et arutada ja määrata kindlaks edasised meetmed massihävitusrelvade ja nende kandesüsteemide leviku vastu võitlemiseks ning tavarelvadega seotud probleemide käsitlemiseks, sealhulgas väike- ja kergrelvade ning nende laskemoona salakaubaveo ja ülemäärase hankimise tõkestamiseks. Konverentsidega edendatakse samuti rahvusvahelisel tasandil massihävitusrelvade leviku tõkestamise ELi strateegiat ning ELi väike- ja kergrelvade strateegiat ning samuti liidu institutsioonide ja liidus tegutsevate mõttekodade rolli kõnealuses valdkonnas, eesmärgiga suurendada liidu sellealase poliitika nähtavust ning esitada kõrge esindaja esindajatele aruandeid ja/või soovitusi;
- b) vahendite tagamine liidu institutsioonide esindajate, liikmesriikide esindajate ja ekspertide iga-aastaste nõupidamiste korraldamiseks, et vahetada arvamusi desarmeerimise, massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja relvaekspordi kontrolli olulistes küsimustes ja kriitilise tähtsusega arengute kohta, et esitada aruandeid ja/või soovitusi kõrge esindaja esindajatele;

- c) vahendite tagamine sihtotstarbeliste seminaride korraldamiseks ekspertidele ja praktikutele kõikides massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise küsimustes, hõlmates nii mittetavarelvi kui ka tavarelvi, eesmärgiga esitada kõrge esindaja esindajatele aruandeid ja/või soovitusi;
- d) vahendite tagamine selleks, et koostada ja avaldada poliitikadokumente, milles käsitletakse konsortsiumi pädevusse kuuluvaid teemasid ja pakutakse välja poliitilisi ja/või tegevuspoliitika valikuid;
- e) vahendite tagamine jätkuvaks teadlikkuse suurendamiseks, koolitamiseks ning eksperditeadmiste kogumiseks ja institutsioonilise suutlikkuse arendamiseks massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise valdkonnas liidu ja kolmandate riikide mõttekodades ja valitsustes, kasutades selleks järgmist:
- hallatakse ja arendatakse edasi e-õppe kursust, mis hõlmab kõiki asjaomaseid massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise aspekte;
 - liidu ja kolmandate riikide üliõpilastele ja noortele diplomaatidele luuakse massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise alased praktikakohad;
 - jätkatakse algatusega *Young Women and Next Generation* hõlmatud tegevusi ning mentorlusprogrammi;

- ÜRO desarmeerimisalases stipendiumiprogrammis osalejatele korraldatakse iga-aastaseid õppekülastusi Brüsselisse, et edendada massihävitusrelvade leviku tõkestamise, desarmeerimise ja relvaekspordi kontrolli alaseid liidu poliitikameetmeid ja suurendada nende nähtavust;
 - korraldatakse koolituskursus, et suurendada loodusteaduste üliõpilaste hulgas teadlikkust massihävitusrelvade leviku riskidest, sealhulgas nendest, mis tulenevad teaduse ja tehnoloogia arengust;
- f) vahendite tagamine internetipõhise platvormi ja seonduvate sotsiaalvõrgustike kontode haldamiseks, juhtimiseks ja arendamiseks, et soodustada kontaktide loomist, luua ainulaadne foorum desarmeerimise ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise alasteks Euroopa teadusuuringuteks, edendada massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise sõltumatute mõttekodade Euroopa võrgustikku, luua suhted ülemaailmse massihävitusrelvade leviku tõkestamise ja desarmeerimise kogukonnaga ning edendada konsortsiumi pakutavaid koolitusvõimalusi seoses nii kohapeal läbiviidavate koolituste kui ka e-õppega.

Projektide üksikasjalik kirjeldus on esitatud lisas.

Artikkel 2

1. Käesoleva otsuse rakendamise eest vastutab kõrge esindaja.
2. Artikli 1 lõikes 2 osutatud tegevuste tehnilist rakendamist teostab konsortsium, kuhu kuuluvad strateegiliste uuringute sihtasutus (*Fondation pour la Recherche Stratégique (FRS)*), Frankfurti rahu-uuringute instituut (*Peace Research Institute Frankfurt (HSFK/PRIF)*), rahvusvahelise strateegiliste uuringute instituudi Euroopa büroo (*International Institute for Strategic Studies Europe (IISS–Europe)*), Stockholmi rahvusvaheline rahu-uuringute instituut (*Stockholm International Peace Research Institute (SIPRI)*), Roomas asuv rahvusvaheliste suhete instituut (*International Affairs Institute (IAI)*) ning Viini desarmeerimise ja massihävitusrelvade leviku tõkestamise keskus (*Vienna Center for Disarmament and Non-Proliferation (VCDNP)*). Konsortsium täidab seda ülesannet kõrge esindaja vastutusel. Konsortsium täidab oma ülesandeid kõrge esindaja vastutusel. Sel eesmärgil sõlmib kõrge esindaja konsortsiumiga vajalikud kokkulepped.
3. Liikmesriigid ja Euroopa välissteenistus esitavad konsortsiumi uurimisprogrammides hindamiseks erilist huvi pakkuvad prioriteedid ja teemad, mida tuleks käsitleda töödokumentides ja seminaridel kooskõlas liidu poliitikaga.

Artikkel 3

1. Lähtesumma artikli 1 lõikes 2 osutatud tegevusi katvate projektide rakendamiseks on 4 700 000 eurot.

2. Kulutusi, mida rahastatakse lõikes 1 sätestatud summast, hallatakse vastavalt liidu üldeelarve suhtes kohaldatavatele menetlustele ja normidele.
3. Järelevalvet lõikes 1 nimetatud kulude nõuetekohase rakendamise üle teostab komisjon. Sel eesmärgil sõlmib komisjon konsortsiumiga toetuslepingu. Rahastamislepingus sätestatakse, et konsortsium tagab liidu abi nähtavuse, mis vastab selle suurusele.
4. Komisjon püüab sõlmida lõikes 3 osutatud lepingu niipea kui võimalik pärast käesoleva otsuse jõustumise kuupäeva. Komisjon teavitab nõukogu nimetatud protsessis esilekerkinud raskustest ja lepingu sõlmimise kuupäevast.

Artikkel 4

1. Kõrge esindaja annab nõukogule käesoleva otsuse rakendamise kohta aru, lähtudes konsortsiumi poolt koostatud regulaarsetest aruannetest. Nimetatud aruannete põhjal viib nõukogu läbi hindamise.
2. Komisjon annab aru artikli 1 lõikes 2 nimetatud projektide finantsaspektide kohta.

Artikkel 5

1. Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.
2. Käesolev otsus kaotab kehtivuse 36 kuu möödumisel artikli 3 lõikes 3 osutatud lepingu sõlmimisest. Käesolev otsus kaotab kehtivuse kuue kuu möödumisel selle jõustumisest, kui nimetatud lepingut ei ole selle aja jooksul sõlmitud.

..., ...

Nõukogu nimel

eesistuja

LISA

[...]
